

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000 SLOVENIANS IN U. S. CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O. V TOREK, (TUESDAY) NOV. 23rd, 1920.

ST. 277 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

ZNAMENJA PRIHAJAJOČE INDUSTRIJALNE KRIZE.

KAJ BO UKRENILA VLADA, DA PREPREČI TRPLJENJE DELAVSTVA. — ANGLIJA IMA ZAKON, GLASOM KATEREGA DOBIVAJO DELAVCI TEKOM BREZPOSELNOSTI PODPORO OD VLADE.

New York, 22. novembra. — Uradna poročila iz industrijskih središč kažejo, da se bližajo perijodi industrijske brezposelnosti, in ako nečemo, da pride do ponovitve vsesplošne revščine, kakršna je zavlada ob takih prilikah v prejšnjih časih, tedaj bi se moralo nemudoma pričeti z delom na načrtih konstruktivne in trajne vsebine. V Angliji je postal z 8. novembrom učinkovit zakon, ki skrbi, da delavec, kadar nima dela, dobiva vladno podporo. V tem smislu bi se moralo delati tudi pri nas. Ameriška zveza za delavsko zakonodajo je v tem oziru izdala apel, v katerem se pozivlja merodajne faktorje na potrebo sklepne akcije, ako se hoče preprečiti obnovev tragičnih krušnih vrst, ki so bile na dnevnem redu tekoma krize v letih 1914—1915.

"Pred šestimi leti smo imeli več mesecev industrijske depresije," se je izjavil tajnik John B. Andrews. "Na stotisoče delavcev je bilo brez dela. Občinske ubožnice so bile prenapolnjene in v številnih slučajih so lačni in zmrazeni moški prišli zvečer počivat na tla občinskih irtvašnic. Zgodilo se je, da so se brezposelni moške navalili na cerkve, da se odpočijejo v cerkvenih klopeh, ker niso imeli drugega stanovanja. Golge vrste žensk, ki so čakale za najnujnejše življenske potrebščine, so bile vsesplošne. Organizovalo se je komiteje, vršile so se konference, in pripravljena je bila marsikake izborna pojedina, na kateri se je razpravljalo problem brezposelnosti. Ljudske množice so obdržavale pohode pred mestne hiše, in preiskovalci so zbirali statistični material. Zgodilo se je, da so žene delavcev napadale vozove življenskimi potrebščinami, medtem ko so razni dobri ljudje priporočali delavcem, da mesto mesa jedo ribe, ker so cenejše. Na tak način se je reševalo problem brezposelnosti.

"V teku mesecev se je industrijsko stanje izboljšalo, in ko je bila kriza prestana, se je tudi zanimanje za problem brezposelnosti dalo na polico. Tragična stran tega problema je, da javno mnenje pokaže nekoliko zanimanja le tedaj, ko je sila najhujša, in takrat se je mislilo le o začasni odpomokih dobrodelnega značaja. Druga posebna stran tega problema je ta, da kriza gotovo sledi krizi, kakor gotovo za dnem prihaja noč."

Dr. Andrews nato vprašuje, dali možje, ki so izvojni v zakonodaje, mislijo, da bodo v prihodnji krizi nezaposleni ostali brez svojih voditeljev, ki bodo dramatično zbirali socialno in industrijsko odgovornost za žlastni položaj delavstva.

"Sedaj bodo imeli drugačne voditelje," pravi dr. Andrews. "Oni se niso pozabili raznih konferenc in poveljarskih obljub, katere se je podalo pred komaj šestimi leti. Ze sedaj se čuje vprašanje, zakaj industrijski voditelji ustavljajo produkcijo brez misli na posledice. Ze sedaj krožijo med delavstvom cirkularji, v katerih se jim pripoveduje vzrok prihajajočega brezdelja, ki tiči v tem, da so delavci preveč producirali. Ze sedaj zahtevajo, da se jim poveri delno kontrolo pri upravi industrije."

"Iz konferenc, ki so se vršile pred šestimi leti, se je razvil praktičen program za preprečenje brezposelnosti, ki naj bi se doseglo potom vsesplošnih uradov za preskrbo dela, za reguliranje industrije, sistematično distribucijo javnih del in potom zavarovanja proti brezposelnosti. Toda napravilo se ni še skoraj popolnoma nič, da se te načrte v Združenih državah izvede."

Druge dežele, pravi apel, se pripravljajo, da se obvarujejo pred krizami, socialnimi nevarnostmi in armadami brezposelnih delavcev.

"Na Angleškem se je v tem oziru napravilo največji korak napredka. Prvotni brezposelnostni zakon iz leta 1911 se je razširilo tako, da so delavci deležni večje podpore, da prezposelni delavec dobi podporo hitreje po izgubi dela kot preje, ter obsega tudi večje število delavcev, tako da je v Angliji danes od države zavarovanih proti brezposelnosti 12.000.000 delavcev, ali ena četrtnina vsega prebivalstva. Združene države so brez vsake take protekcije.

Čičerin svari Anglijo

Moskva, 19. novembra. — Jurij Čičerin, ljudski komisar za zunanje zadeve, je danes naslovil jako ostro noto na angleško vlado, v kateri svari Anglijo pred okupacijo mesta Batuma ob Črnem morju.

Nota pravi, da bi sovjetska vlada smatrala tak korak kot agresivnost proti novi državi Azerbajan. Ako Velika Britanija poizkusi zasesti Batum, tedaj bo, kakor pravi nota, sovjetska Rusija podvzela vse potrebne korake.

Nota nadalje pravi, da bi sovjetska Rusija tak korak smatrala kot dokaz, da angleška vlada ne namerava pustiti ruskim delavcem, da bi delovali mirno in da hoče nadaljevati z vzpodbujbo revolucionarnih zarot.

V noti se končno izraža upanje, da angleška vlada ne namerava nikakih sovražnosti, toda ako ima kake take namere, tedaj, pravi nota, sloni vsa odgovornost na angleški vladi.

Zgodba krutosti.

Ridgetown, Pa., 22. nov. — Danes se nahaja 20letna Julija Hector pri družini deputi šerifa Jos. Maya, potem ko je štiriinajst let na domu družine Georgel trpela skoro nevrjetne muke in trpinčenja.

Ko je bila stara šest let, je izgubila starše, in poslana je bila v okrajno sirotišnico. Kmalu nato jo je vzela k sebi družina Georgel. Ušla je od tamkaj preteklo soboto in prišla v urad deputi šerifa, kjer je povedala zgodbo tolike krutosti, da se zgraža vsa okolica in se je takoj pričelo s preiskavo.

Dekle pripoveduje, da se jo je čestokrat zvezalo, nato pa mučilo na vsakovrstne načine; med drugim se jo je polivalo tudi z vrelo vodo. Poklicani zdravnik je dognal, da je nosna kost dekleta zlomljena in da se je pustilo, da se je rana zacelila, ne da bi se kost uravnalo. Njena usta so na eni strani raztrgane. Na njenem hrbtu je zdravnik našel še dve novi rani, katere so ji bile zadane s škariji. Po telesu so številna znamenja, katero so posledica opečenja z razbeljenim železom. Stanje njenih ram in prsti izkazuje, da je bilo nesrečno dekle pred kratkim podrejeno oblitu z vrelo vodo.

Ko je dekle prišlo v urad šerifa, je imela na sebi komaj dovolj obleke, da ji je pokrivalo truplo. Dejala je, da bi jo Mrs. Georgel gotovo ubila, ako bi jo zopet dobila v svoje roke.

Po končani deklitji izpovedi se je aretiralo Mrs. Georgel, ki pa pravi, da obtožbe napram njej niso resnične. Njen mož pri vsem ni prizadet, ter se ga tudi ni aretiralo.

METEOR JE PADEL Z NEBA.

Morgantown, W. Va., 22. nov. Med prebivalci mestega Kingwood v okraju Presidenton, je nastala velika panika, ko je padel z neba velik meteor v

"Canada kot Anglija in drugi industrijski narodi, je ustanovila vsesplošni sistem uradov za preskrbo dela, ki skrbe za pravilno distribucijo delavnih sil, kar je velike važnosti. V Združenih državah pa je kongres tekoma vojne iz potrebe ustvarjena urade za preskrbo in reguliranje dela takoj po končani vojni vrgel med staro šaro. Treba je, da se prihodnji kongres bavi s to zadevo, ker drugače se lahko zgodi kaj nepričakovanega.

Ali pojasni nova priča umor Kagyja?

Državna prosekucija je našla novo pričo v osebi Miss May B. Keely, o katere izpričevanju se misli, da bo umor Kagyja postavilo v popolnoma drugačno luč.

Poklicana je, da danes izpričuje pred veliko poroto, ki preiskuje ta slučaj, in ker se državna prosekucija boji, da bi kdo v poslednji uri nanjo vplival, da bi ne izpričevala po pravi, je okrajni prosekutor Roland A. Baskin sinoči odredil, da detektivi preprečijo vsak poizkus, da bi z njo govorila kaka nepoklicana oseba.

Miss Neely je pred par dnevi pri zvezi clevelandskih odvetnikov vložila obtožbo proti sodniku McGannonu, katerega je Joyce in druge priče pri prvi obravnavi označil kot ono tretjo osebo, ki je bila navzoča v noči 7. maja pri umoru Kagyja.

Miss Neely pravi, da je videla, ko je bil Kagy ustreljen. Ze večeraj je bila dve uri pred veliko poroto, in ko se porota snide danes jutraj, se jo bo zopet pričelo izpraševati. Miss Neely je ona ženska, ki je privedla okrajnega prosekutorja Baskina do tega, da je v petek zvečer odredil, da se je na licu mesta, kjer se je izvršil umor Kagyja, uprizorilo predstavo, ki se je v resnici vršila na dotičnem mestu v noč 7. maja. Miss Neely že dalj časa pozna sodnika McGannona ter je bila navzoča, ko je bil Kagy ustreljen. Sedaj se spominja, da je neki policist, ki je prišel na mesto, kjer je bil izvršen umor, kmalu po streljanju, videl neko žensko, o kateri pa pozneje ni bilo najti nobenega sledu.

Velika porota je večeraj zaslišala še tri druge priče. Bile so policijski inspektor Sterling, ki je pripeljal Joyceja k Kagyju, ko je slednji ležal v Lakeside bolnišnici, političist Perko, ki je govoril s Kagyjem par minut potem, ko je bil ustreljen in William G. Wilson, ki je tekoma Joyceve obravnave identificiral sodnika McGannona kot onega "tretjega možkega".

VANDERLIP NE MARA POKAZATI KONTRAKTOV.

London, 20. nov. — Washington D. Vanderlip, ameriški inženir, o katerem se je pred kratkim sporočalo, da je izposloval podpis kontraktov med nekim ameriškim sindikatom in rusko sovjetsko vlado za eksploatacijo Kamčatke za dobo šestdeset let, se je danes izjavil, da je ob svojem dohodu v Anglijo prejel od angleških avtoritet ukaz, da predloži tozadavne kontrakte. On zahtevi ni maral ugoditi.

IZOBRAZBA JE TEMELJ VSAKEGA NAPREDKA!

Veliko ljudi je, ki imajo veliko voljo, toda manjka jim izobrazbe, za to ne morejo naprej. (Kdor ni imel prilike, da se izobrazuje v mladosti, temu je odprta še ena pot, da si pridobi za življenje potrebno znanje, in ta pot so knjige. V naši zalogi dobite naslednja poučna in tudi zabavna dela:

Angleško-slovenski besednjak — sestavljen dr. F. J. Kern. Cena \$5.00.
Družinski koledar za leto 1921. Cena 75c.
Kratka navodila za državljanstvo. Cena 10c.
Poezije Ivana Zormanca. Cena \$1.25.
V močvirju velemesta. 50c.
Pri naročilih po pošti priložite k navedeni svoti še 5c za po-kritje stroškov.

AMERIŠKO - JUGOSLOVANSKA TISKOVNA DRUŽBA
6814 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Anglija in Francija se posvetujeta o Grški.

Pariz, 22. nov. — Med francosko in angleško vlado so v teku živahna pogajanja, ki se tičejo grške situacije. Kot se poroča, je francoski ministrski predsednik opozoril Lloyd Georgeja, da je v prvi vrsti potrebno, da angleška in francoska vlada podasta skupno izjavo o tej zadevi, še predno se snide novi grški parlament, tako da bi že naprej vedel posledice, ako se odredi ljudsko glasovanje z ozirom na povratek bivšega kralja Konstantina.

Petit Parisien je mnenja, da bosta Anglija in Francija nastopili proti povratku Konstantina ter v svoji izjavi dejali, da "prijatelji naših sovražnikov niso naši prijatelji."

RUSKO-POLJSKA POGAJANJA SO SE OBNOVILA.

Riga, 22. nov. — Rusko-poljska mirovna pogajanja so se danes obnovila. M. Joffe, načelnik ruske sovjetske delegacije, je obvestil M. Dombškega, načelnika poljske delegacije, da je iz Moskve prejel brzjovjavo, v kateri se potrjuje umaknitev poljskih čet na poljsko mejo. M. Dombški je že večeraj izjavil, da so se poljske čete umaknile, toda Joffe je počakal poročila iz Moskve, predno je odredil, da se pogajanja obnovijo.

MONARHIJA ZAČETEK IN KONEC UČENOSTI.

Belgrad, 19. — "Pravda" poroča, da so na večerajšnji seji ministrskega sveta razpravljali tudi o vprašanju ustave. Vlada je napravila načrt ustave, ki naj bi vseboval nastopne temeljne točke: 1. Država je enotna monarhija pod žezlom Karagjorgjevičev. 2. Država je ena in enotna, razdeljena v administrativnem ozirju na samoupravne enote. Kako velike naj bi bile te enote, se ni sklepalo, ker so bila mišljenja deljena. Reko se je, da bo o tem odločala konstituanta. Ministrski svet je sklenil, da se vsekakor more govoriti o večjih ali manjših samoupravah, nikako pa ne o plemenski razdelitvi.

IZOBRAZBA JE TEMELJ VSAKEGA NAPREDKA!

Veliko ljudi je, ki imajo veliko voljo, toda manjka jim izobrazbe, za to ne morejo naprej. (Kdor ni imel prilike, da se izobrazuje v mladosti, temu je odprta še ena pot, da si pridobi za življenje potrebno znanje, in ta pot so knjige. V naši zalogi dobite naslednja poučna in tudi zabavna dela:

Angleško-slovenski besednjak — sestavljen dr. F. J. Kern. Cena \$5.00.
Družinski koledar za leto 1921. Cena 75c.
Kratka navodila za državljanstvo. Cena 10c.
Poezije Ivana Zormanca. Cena \$1.25.
V močvirju velemesta. 50c.
Pri naročilih po pošti priložite k navedeni svoti še 5c za po-kritje stroškov.

AMERIŠKO - JUGOSLOVANSKA TISKOVNA DRUŽBA
6814 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

ARMENSKO VPRAŠANJE PRED ZBOROVANJEM LIGE NARODOV.

LIGA BO SKUŠALA NAJTI VLADO, KI BI PREVZELA MANDAT NAD ARMENIJO.

GENEVA, 22. nov. — Zborovanje Lige narodov je danes soglasno sklenilo, da se apelira na vse države, ki so v Ligi, v upanju, da se bo našla katera, ki bo pripravljena prevzeti pogajanja med turškimi nacionalisti, katerih vodja je Mustafa Kemal paša in pa med Armenci.

Predno je prišlo do glasovanja glede resolucije, ki jo je predlagal francoski delegat M. Viviani, se je vnela burna debata, ki je včasih grozila, da se bo vse delo razbilo na podlagi točke, ki določa, da morajo biti vsi sklepi soglasno sprejeti.

Debate so se vdeležili lord Roberts Cecil, A. J. Balfour, Rene Viviani, Hjalmar Brating, dr. Fritjof Nansen, C. J. Daugherty in M. Stalajovič, toda v poglavitem se je boj vršil med Vivianiem in Balfourjem.

Balfour je razlagal, zakaj koncil Lige še ni dobil države, ki bi hotela sprejeti mandat. Dejal je, da Združene države mandata niso marale sprejeti in izrazil upanje, da bo komitej Liginega zborovanja v stanu storiti kaj boljšega.

Viviani je zahteval takojšnje akcije, rekoč, da ako se zopet ne napravi drugoga kot nastavi nov komitej, tedaj bo Liga priznala svojo nezmožnost.

Angleški delegat lord Robert Cecil je temu očeno aplavdiral, medtem ko sta Balfour in Fisher ostala brezbržna. Bilo je očitno, da se je Balfour v prvi vrsti boril proti vojaški ekspediciji, in ne toliko proti posredovanju, ki ga je predlagal Viviani.

Slovesen vtis po zaključku seje je bil, da je Ligin zborovanje za to, da se Kemal pašo ukroti s sifo, ako se ne da najti druge poti.

PARIZ, 22. nov. — Vivianova zmaga na zborovanju Lige znači prvi poizkus Francije, da se pogaja z Kemal pašo in turškimi nacionalisti. Da Francija tega želi, je bilo očitno iz uradniškega članka, katerega je v petek prinesel časopis "Temps". V soboto je list prinesel vest, da se bo ministrski predsednik Georges Leygues proti koncu tega edna posvetoval z Lloyd George-om glede grško-turškega položaja. Sinoči je "Temps" v uredniškem članku naznanil, da se bo ta seja zakasnila radi slabega zdravja angleškega zunanjega ministra lord Curzona, da pa je to zelo nevarno, kar dogodki na Grškem in v Mali Aziji ne bodo čakali.

Iz uredniškega članka je jasno, da francoska opozicija proti povratku bivšega kralja Konstantina ni več tako odločna, in da ako bi bila Anglija zadovoljna s Konstantinom, bi temu Francija najbrž nič več ne sprotovala. Francijo sedaj v prvi vrsti skrbijo problemi, ki se bodo pojavili ako se grške čete umaknejo iz Male Azije, do česar pride skoro gotovo.

CARIGRAD, 20. nov. — Brzjovjaka, ki je dospela semkaj iz Angore, pravi, da so se med Armenijo in turškimi nacionalisti boji zopet obnovili. Poročilo iz armenjskih virov pravi, da so Armenci pričeli s proti-ofenzivo proti Turkom in da so dobili nazaj mesto Aleksandropol.

Naseljevanje tujcev v Ameriko silno narašča.

Washington, 21. nov. — Število naseljencev, ki prihajajo sedaj v Ameriko, je tako veliko, da ako se to nadaljuje eno leto, tedaj bo znašalo 1.000.000. Tako se izjavil danes kongresman Johnson, ki je predsednik kongresnega naselniškega komiteja, potem ko se je vrnil iz New Yorka, kjer je njegov komitej na Ellis Islandi študiral naselniško vprašanje, da prouči, kakšne korake bi bilo treba podvzeti, da se zaustavi ta poplava prihajajočih tujcemcev.

prišlo 16 tisoč in če bi se bilo moglo vse inšpicirati, tedaj bi bil pripuščten eden vsako minuto. Na naselniškem uradu pa je samo 80 mož, da sprejemajo tujce.

"Poročila iz raznih evropskih mest pravijo, da dve sto do tri sto naselnicov skoro vedno stoji pred uradi ameriških konzulatov da dobe podpis potnega lista, predno odpotujejo v Ameriko.

"Evropa se seli. Nemci in prebivalci drugih držav z velikimi vojnimi dolgoti, se sele v šandinavske dežele, medtem ko šandinavci in druge narodnosti prihajajo semkaj.

"Veliko jih prihaja brez vsakega denarja. Sedaj je na Ellis Islandu kakih 1000 oseb, ki nimajo povprečno več kot \$1 v žepu, med njimi tudi ženska s štirimi otroci, katere premoženje znaša \$1.11."

“Enakopravnost”

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ I IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by THE AMERICAN-YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO. Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

Subscription Rates: By Carrier... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00. Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00.

United States... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00. Europe and Canada... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00, 3 mo. \$2.00.

POSTALNE ŠTEVIČKE 3c SINGLE COPY 3c

Lustave in izdaja za Ameriško-Yugoslavanska Tiskovna Družba. 6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsobino oglaševanje ni odgovorno ne uredništvo, ne upravništvo. CLEVELAND, O. V TOREK, (TUESDAY) NOV. 23rd, 1920.

104

KDO POVZROČA DRAGINJO.

Kogar duševnega hrana so meščanski časopisi, ta je morda mnenja, da so delavci vzrok draginje. Po listih te vrste so po navadi razložili problem visokih cen z lažnjivim izgovorom, češ, glejte ljudje božji, kakšne plače dobivajo delavci, in ne čudite se, da je draginja. In seveda lahko verjeti ljudje, ki grejo zmirom radi na lim, oni, ki nimajo dovolj razsodnosti, da bi sami s svojo glavou mislili, ti jim veramejo brez pomišljanja. Toda noben pošten človek, ki je zmožen misliti, ne bo takim trditvam vrjel, še manj pa jim pritrtil. Le oglejmo si fakte.

V Združenih državah na primer imamo vsega dovolj. V Združenih državah se vsako leto producira \$75.000.000.000 bogastva. To je tolikšna svota, da če bi se jo razredilo med vse družine v Ameriki, bi vsaka dobila \$3.500. Ampak kam gre to bogastvo, kdo je dobi? Vlada Združenih držav boletov potrošila okrog \$5.000.000.000. To se pravi, da bo morala plačati vsaka družina povprečno \$250 na račun vlade. Kongres s svojimi številnimi brezpotrebni preiskavami, špijonazni sistem gospoda Palmerja, vzdrževanje armade in mornarice, seveda potem, ko je bila končana vojna proti vsem vojnam v bodočnosti, vse te reči stanejo dosti denarja.

Ampak modri ljudje nam bodo povedali, da so vse te reči potrebne, da se protežira razred privilegirancev in da se prepriča, da bi vsaka delavska družina v Združenih državah dobila za \$3.500 blaga, katerega producira celavečeva roka.

Vzemimo na primer čevlje. Leta 1905 je delo pri paru čevljev stalo 60 centov. Leta 1919 je delo veljalo \$1.02. To znači, da je delavec, ki dela čevlje v teku 14 let dobil 40-odstotno zvišanje v plači. Koliko pa se je zvišala cena čevljev v teku štirinajstih let? — Le pomislite, koliko ste plačali za vaše zadnje čevlje.

Zaslišavanja pred zveznim železniško-delavskim odborom so prinesla na dan informacijo, da so korporacije v Združenih državah v teku treh let “zaslužile \$15.000.000.000 več kot pa v treh letih pred vojno. V vsakem izmed teh treh let so velikodušni in plemeniti kapitalisti vzeli povprečno \$250 od zaslužka vsake družine v Združenih državah. Cena sladkorja je skočila za 300 procentov, ko je

bilo zvišanje delavskih plač le 16-odstotno. Premogarske družbe so pa zvišale ceno premogu za štirikrat toliko kot je znašalo zvišanje plače, ki so jo dobili delavci. Premogarske družbe so v teku zadnjih štirih let napravile \$1.000.000.000 čistega dobička. Ti isti ljudje, ki so iztislili te velikanske svote iz delavca in konzumenta, kontrolirajo tudi časopise dežele. In javnosti se potom teh časopisov pripoveduje, da je delavstvo odgovorno za visoke cene. To kapitalistično časopisje neprestano ščuva obe svoji žrtvi — delavca in konzumenta — enega proti drugemu. Koliko časa se bo to nadaljevalo? Koliko časa se bodo ljudje pustili varati? — Vsaka sila do vremena, pravi pregovor, in tako tudi tukaj.

IZ TRŽAŠKEGA ŽIVLJENJA.

(Dalje)

Nato je ubežal in do sedaj ga oblast še ni prijela. Nesrečno Lordovo so pripeljali v bolnico. Kjer so jo sprejeli v IV. oddelek. Lordova leži v nezavesti in ne ve se, ali bo ostala pri življenju ali ne. Pijanec in njegove navade. Neki Marijan Battigela je velik pijanec, zraven tega pa zviti kot kozji rog. Omenjeni pijanček ne dela nič, ker se živi le z beračenjem. Od časa do časa mu sine dobra misel v glavo: Zleknite se na tla in obleži, kot bi bil mrtvec. Ko to opazijo mimoidoči ljudje, ga dajo odpeljati v mestno bolnišnico. V bolnišnici se pa smeje Battigela v topli postelji in se raduje ob misli, da je na tak način potegnill meščane. To se mu je posrečilo že večkrat. Zdravnikom v bolnišnici pa se je zdelo vsa ta stvar jako čudna. Vsakokrat, ko so preiskali njegovo bolezen, so ugotovili, da je zdrav kot riba v vodi. Včeraj jutraj je Battigela pri sv. Jakobu zopet poizkusil svojo bolezen: vrgl se je na tla, in ležal kot mrtvec. Takoj se je nabralo okoli njega mnogo ljudi, in vsi so mislili, da se je onesvetil. Neka oseba je telefonirala na rešilno postajo po zdravnika. Ko je prišel zdravnik rešilne postaje, je dal odpeljati pijančka v mestno bolnišnico. Battigela pravi, da se počuti v bolnišnici jako dobro, saj ni čuda!

Izbirni tatovi.

Neznani tatovi so preteklo noč vdrli skozi hišna vrata št. 26 na Corsu Vittorio E. III. Sli so po veži. Na koncu dvorišča pasu bil majhna vrata v vežo hiše št. 49 v ulici Giuseppe Mazzini. V zadnji imenovani veži tani za vratarja Franc B., ki je

ravno pred nekaj dnevi začel trgovati z zlatenino. Tu so pustili vse v redu. Dišalo jim je poleg nahajajoče se skladišče. Ko so po dolgem trudu prebili zid in tako prišli na svoj cilj, so vse razmetavali in zbirali, kar so nameravali vzeti s seboj. — Vsak tat je imel že pripravljeno svojo breme, da ga odnese. A glej, zdajci jih prebude iz ravnodušnosti koraki na ulici. Bili so to koraki policijskih agentov. Ti so opazili, da v skladišču gori luč. Obkročili so hišo in trkali na vrata. Zaman so se trudili. Premeteni vlomilci so izginili brez sledu, liki kafra. Nesreča z orožjem. Včeraj popoldne se je igral 19letni dijak Ivan Alfieri, stanujoč v ulici Antonorei št. 6, s samokresom. Pri igranju se mu je samokres sprožil, in kroglja mu je šla v desno bedro, kjer je obtičala. Pripeljali so ga v mestno bolnišnico, kjer je bil sprejet v IV. oddelek. Pri skoposti, s katero deli politična oblast orožne liste, ne razumemo, kako to, da se valja toliko samokresov v hišah okrog Čenu, pri vragu, rabi 19leten zletavec revolver.

In to naj bi bili nositelji in širitelji kulture! — Te dni je pri občeli “L’Era Nuova” neko pismo, došlo jih iz Kastva. Čuden dokument. Pisec je hotel nekaj dokazovati, a je pri tem le komprotiral sebe in izkazal v slabilni stvari, ki se zavzemlje za njo. Že začetek je skrajno nesrečen. Začenja namreč z nesrečno. Trdi namreč, da Jugosloveni pripisujejo Kastvu svojstvo naravnega hrvatskega središča in trdnjave slavizma. To da je najstrašnejša mistifikacija. Kastav da je brezpomembna vas s komaj 650 prebivalcev, v kateri se je — kakor tudi v vseh drugih frakcijah te občine — do leta 1880, rabila italijanska prb občinski upravi in tani za nagrobni spomeniki.

Ustanovitev sedanjega učiteljskega združenja, da je vzbudila veliko nezadovoljstvo med Hrvati samini, ker Kastav da je povsem neprimeren kraj za učne zavode. — Tako “Era”. Resnica pa je ta: da je prebivalstvo kastavske občine od davnine prek in prek in izključno hrvatskega rojstva in misljenja in da so v onih časih rabili v občinskem uradu le upravitelji ali gerenti, ki jih je proti volji ljudstva narinila občini italijanska deželna uprava, radi česar je prišlo do najsrditeljnih bojov. In resnica je ta, da je prišlo do ustanovitve hrvatskega učiteljskega združenja v Kastvu po volji Italijanov, ker so hoteli odstraniti slovenske in hrvatske učiteljske iz Kopra in Pazina. Hrvatski oddelek je šel v Kastav in slovenski v Gorico. Resnica je tudi, ka so Slovenci zahtevali tedaj, naj se učiteljske premešči v Trst. Dopisnik “Era” pozivlja italijanski tisk v boj in zahteva tudi, da konzulati drugih držav informirajo svoje vlade v njenem zmislu. Ne le, da Kastav ne more biti nikako kulturno središče Slovanov, marveč da velja to tudi za vso vzhodno premirno črto. Na vsem tem ozemlju da ni — trdi “Era” — nobenega slovanskega kulturnega središča, ali kakega slovanskega občutnega življenja! “Ne v Kastvu, kjer govore reko hrvatsko-slovensko narčje, ne v slovenski Postojni, ki je znana edino le po rimski cesti in krasni jami; ne v slovenski Idriji, poznani edinole po rudniku živega srebra. Če hočemo najti središča kake pomembnosti, treba prekoračiti celo Alp; če hočemo najti kulturna slovanska središča, treba iti na sever, do Ljubljane, Zagreba, itd.” — Mi bi lahko zasukali vprašanje: mari so Kastav, Postojna in Idrija kaka italijanska središča, ali celo italijanska kulturna središča? Zakaj so jim torej toliko na srcu? “Era Nuova” ovaja sicer razlog za to, ali lahko je nji, ko ve, da mi ne moremo primerno reagirati, ko ve, da bi nam ne dovolila stroga cenzura. Če ne bi vedela tega, ne bi klicala tako samosvetno: naj nam oporeka kdo, če more! Kar se pa tiče kulturnih središč, ji vendar lahko povemo, da Jugosloveni tega ozemlja hočejo imeti svoja kulturna središča, primerna mesta za svoje učne zavode in da so jih tudi že imeli — v Trstu, v Gorici, v Pazinu. Glasom ljudskega štetja tvori jugoslovanski živelj tretjino domačega prebivalstva Trsta. Tu imamo svoje politične, kulturne, socialne in

Blazno početje. — Kar se di v zadnjem času z našimi zdovi, to mora boleti slehernega človeka, ki mu je količkaj ma naša bodočnost. V mislih imamo posebno gorenjo soško dolino. Tu se vam seka in uničuje v njem času kot bi bil dozorel črt; Uničimo jim gozdove ljudje se bodo morali sami izliti. Celo preprosti ljudje, nimajo pojma o pomenu gozdistva, enoglasno zatrujejo, so vremenske nezdoge zadnje časov posledica izsekanja gozdov za časa vojne. Kdor je kdaj le površno pečal s tega nogo, ve, da gozdovi v najve meri preprečujejo prehitre premočne izpremebe in ozrak kakor tudi, da jemljejo moč v davinam, ki na golih tleh naščajo v hundurnike, plazove in izsekajne nam gozdove in uničoste tudi kmetijstvo. To danes že vsak človek. Vem se dobe še danes, sedmo let vojne, ljudje, ki jih peklesna iznajdba v podobi denarja slepi, da za visoke cene prodaj gozdove lesa lačnim tujeim. Kot bi bila naša dežela tako gata na lesu, da ne vemo za njim! Denar je res spremljubi bo pamet. Nevedo vedodajajo zlato za papir, ki veljavlo od danes do jutraj. Poleg tega pa to ni sekanje zdov, temveč barbarsko puseenje. Po vseh kulturnih de lah je navada, da se les seka neke mere, da se namreč ml rastlinice ohranijo. Pri nas začeli pa kar na gladko, do nje šibice in gospodarji imo že pota s pritožbami. Opamjamo naše razumništvo, da vsakem slučaju odvrča mljudi od takega brezumnega spodarstva.

AMERIŠKI SLOVENCI se sicer ne moremo postaviti z velikanskimi kulturnimi izdoda imamo dve knjigi, izdoda zadnjem času, ki sta jako v našem življenju, in sicer: ANGLEŠKO - SLOVENSKE SLOVAR sestavil dr. F. J. Kern. Cena \$5.00 in pa POEZIJE IVANA ZORMAN. Cena \$1.25. Te dve knjigi bi morali imeti vsaki slovenski hiši v Ameriki. Tudi naš urad jih ima še na razpolago. Vsa naročila slovitve: Ameriško - Jugoslovanska Tiskovna Družba, 6418 Clair Ave., Cleveland, O.

Te dve knjigi bi morali imeti vsaki slovenski hiši v Ameriki. Tudi naš urad jih ima še na razpolago. Vsa naročila slovitve: Ameriško - Jugoslovanska Tiskovna Družba, 6418 Clair Ave., Cleveland, O.

POLOM ROMAN IZ VOJSKE L. 1870—71 EMIL ZOLA Preložil VLAD. LEVSTIK

Maurice je pomislil na neprecenljivo vrednost, ki jo ima sleherna ura v norem načrtu združenja z Bazaine-om — v tem načrtu, ki bi ga mogel izvršiti le genijalen vojskovedja z dobrimi vojniki in s pogojem, da bi hodil naravnost kakor vihar, ne gledaje na zapreke. “Zdaj je no nas” je obupno dejal Jean, kakor da je v naglem, kratkem žarku jasno spoznal ves položaj. Nato, ko je ta debelo pogledal, kakor da ga ne more razumeti, je nadaljeval polglasno, mereč na generala: “Boj neumni so nego slabi, to je gotovo, in tudi sreča jim ni mila. Ničesar ne vedo, ničesar ne vidijo naprej; pri njih ni načrta, niti misli, niti jim ne pride sročeni slučaj na pomoč. Vse je proti nam, izgubljeni smo!” In to malodušje, ki ga je izrazil Maurice kot pаметen in poučen človek, je naraščalo ter legalo po maelu na čete, ki so stale nepremično, ter se razjedale v pričakanju. Skraj neopazno so dvomi in slutnje o resničnem položaju opravljal svoje delo v teh neokretnih možganih; in niti enega moža ni bilo več, najsi je bil še tako neumen, ki ga ne bi bilo navdajalo moreče čuvstvo, da stoji pod slabim poveljstvom, obotavljajočim se na nepravem kraju, ne da bi bil ravno vendar mogel reči, kaj mu vdihla to grenko zavest. Kaj vruga vendar tiče tukaj, če Prusov ni? Ali naj bi se bil tukaj, ali pa bi kam šli in mirno zaspa! Zdaj so bili siti tega. Odkar je bil zadnji

adjutant odjezdil po povelja, je minuto za minuto naraščala tesnoba, in zbrale so se skupine, ki so na glas govorile in razpravljale o položaju. Častniki, katerih se je bil istotako polastil ta nemir, niso vedeli vojakom nobenega odgovora, kadar se jih je kdo osmelil vprašati. Ob petih, ko se je razširila vest, da se je adjutant vrnil in da se umaknejo, so čutili zatorej tudi vsi duhovi olajšanje, in vsi so si odahnil v iskrenem veselju. Torej je zmagala naposled vendarle stranka razuma! Cesar in Mac-Mahon, ki nista bila nikoli za ta pohod na Verdun in sta slišala zdaj z največjim nemiro, da sta že drugič prehitena ter bosta imela proti sebi armado prestolonaslednika saksanskega in prestolonaslednika pruskega, sta se odrekla negotovemu združenju z Bazaine-om ter se podajala na umikanje proti trdnjavam severne Francije, da kreneta nazaj na Pariz. 7. armadni zbor je dobil povelje, da se vrne čez Chene v Chagny, dočim je imel 5. zbor marsirati na Poix, 11 in 12. na Vendresse. A ker se zdaj zopet umikajo, čemu je bila potem pot do Aisne? Čemu toliko izgubljenih dni in toliko naporov, ko je bilo vendar tako lahko in umevno, da takoj po Reimsu zavzemo trdne postojanke v dolini Marne? Torej ni bilo niti vodstva, niti vojaškega talenta, niti ne navdajnega zdravega človeškega razuma! A zdaj niso več izpraševali drug drugega, zdaj so odpusčali vse od veselja nad tem pametnim ukrepom, ki je edini vodil iz osjega gnezda, kamor so bili zašli. Vse, od generala do prostaka, je navdajalo čuvstvo, da bodo zopet močni, da bodo pred Parizom nepremagljivi in da tam ne izgibno porazijo Pruse. Toda z rano zarjo je bilo treba zapustiti Vouziers, da bodo na poti proti Chene-u, predno jih sovražnik napade; takoj se je taborišče napelnilo s nenavadnim življenjem; rogovi so peli, križala so se povelja, in prtjljaga in tren intendanceda sta bila že odpravljena, da ne bi ovirala arjergarde v njenem gibanju. Maurice je bil ves vesel; ko pa je skušal dopove

dati Jeanu to umikanje, ki naj ga bi izvršili, se mu je izvil krik bolečine; njegovo razburjenje je bilo pri kraju, in zopet je začutil stopalo, ki mu je s svinčeno težo viselo na nogi. “Kaj pa je? Ali se zopet začenja,” je vprašal korporal ves obupan. Takrat pa se je njegova praktična pamet mahoma domislila: “Poslušaj, fant, včeraj si mi pravil, da imaš znanec doli v mestu. Moral bi si dobiti zdravnikovo dovoljenje, da se daš zapeljati z vozom v Chene, kjer lahko prespiš dobro noč v dobri postelji. Ako boš hodil jutri bolje, te vzamemo greoč s seboj — Kaj? Ali bi bilo?” V vasi Falaise, kjer so taborili, je našel Maurice starega prijatelja svojega očeta, majhnega najemnika, ki je pravkar hotel peljati svojo hčer v Chene k njeni teti, in čigar konj je čakal zaprežen v lahek kolesejl. A že po prvih besedah bi se bila zadeva s štabnim zdravnikom skoraj zlo končala. “Noga se mi je odrla, gospod doktor...” Takoj ga je nahrulil Bouroche, stresaje svojo ogromno glavo v levjim smérkom: “Jaz nisem nikak gospod doktor... Odkod mi je hudič prinesel takšnega vojaka?” In ko je Maurice poparjen zajecjal nekaj v svojo opravičbo, je nadaljeval: “Jaz sem štabni zdravnik, ali razumete, živina?” Ko je videl, s kom ima opravka, se je moral vendarle nekoliko sramovati, kar ga je pa še bolj razljutilo. “Lepa historija to, z vašo nogo... Da, da, da, jem vam dovoljenje. Z vozom ali zastran mene z zrakoplovom! Dovolj imamo takšnih počasnjakov in negodnikov!” Ko je Jean pomagal Mauricu lezti na voz, se je ta obrnil, da se mu zahvali; moža sta se objela, kakor da se ne vidita nikoli več. Kdo je mogel vedeti, v tej

zmedenosti umikanja — zdaj, ko so jim bili Prusi petami? Maurice je presenečala velika ljubezen, s tero se je zdaj oklepala tega moža. Dvakrat se je krenil ter mu zamahnil z roko v slovo; nato je ustil taborišče, kjer so pričenjali zažigati velike ogad premohtivo sovražnika, dočim so hoteli odriniti pred zarjo v največji tihoi. Spotoma je kmet neprestano vzdihoval o slabih časih. Ni si upal ostati v Falaise, in že mu je žal, da ga ni več tam, kajti ponovno je izjavljal, je pokopan, ako mu sovražnik zapali hišo. Njega hči, veliko, blede dekle, je jokala. Maurice pa, ki bil od trudnosti kakor pijan, ni slišal ničesar, ter spal sedé, ko ga je zibal konjček v naglem trambanju nego pol drugi uri je prevozil štiri milje, ki med Vouziersom in Chene-om. Ura ni še bila sedem in mrak se je bil jedval, ril, ko je mladi mož ob mostu, ki vodi na glavno megu čez prekop, začuden in drgetaje stopil z voza spriti ozke žolte hišice, kjer je bil rojen in kje je preživel dvajset let svojega življenja. Mehanski je podal tjakaj, dasi je bila hiša že dvajset mesecev prodana nekemu živnozdravniku, in na kmetovo vnanje je odgovoril, da vé čisto natančno, kam mu iti, ter se mu tisočkrat zahvalil za njegovo prijaznost. Toda sredi malega triogelnega trga pri vodi je obstal nepremično, osupel in kakor da mu je pustošen spomin. Kam hodi pravzaprav? Nenaide se je spomnil, da hoče k notarju, čigar hiša se je tikala one, v kateri je bil dorastel, in čigar mati volasa in srčnoobra gospa Desroches, ga je bila vs svojih pravic kot sosedla razvadila že izza mladosti. A jedva da je zopet spoznal Chene pri tem tako vedno nemirnem življenju, ki ga je delala v občini mrtvem mestecu navzočnost armadnega zbora; ta taboril pred vrati in polnil ulice s častniki, štafeta ljudmi iz spremstva, postopači in zaostaleži vsake (Dalje prih.)

VOJNA LJUBEZEN.

Rado Murnik.

1.

"Oho!" se je lepega jutra začudil klasični suplent Olupek doma pred ogledalom. Jako nejevoljno je motril svoj shujšani blede obraz, vdrite oči, klinasti nos in štrleča ušesa.

"Posebno debel res nisem bil nikoli," je mrmral žalostno. — "Toda zdej me je že sama kost in koža. Ako se moje klaverne razmere kmalu ne izboljšajo, lahko moj častiti kolega postavi moje pozemeljske ostanke namesto skeleta v naš prirodoslovni kabinet!"

Zunaj so drsale copate in žlica je žvenketala na krožniku. Blizala se je Olupkova gospodinja Barba z zajtrkom in potrkala.

"Naprej, zastavo slave!" je zaklical Olupek vzpodbudno.

"Dobro jutro, gospod profesor!" ga je pozdravila postarna

suha ženica in dodala v zadregi: "Prosim — ne zamerite . . ."

"Kaj pa je zopet, Barba? Ali pravzaprav: česa zopet ni?"

"Mleka! Mleka ni!" je tožno zajavkala Barba. "Mlekarica mi je kar odpovedala, salamenska baba! Mlekarice so dandanes ošabne, kakor bi bile 'od stanu' pa jih bo že še minilo!"

"Tako?" je godrnjal Olupek. "Zdaj še mleka ne bo? Lepa je ta!"

"Mlekarica bo dajala mleko rajša gospe Lisjakovi," je tolažila Barba in postavila krožnik, škodelico in košček rjavega vojnegar kruha na mizo; "Pravi, da dobi tam tobaka."

"Kaj pa je to meni mar? Zakaj pa ji vi ne daste tobaka, Barba?"

"Kje naj ga reva vzamem? Ali naj čakam, in čakam po tri, štiri ure pred trafikom, da dobim zavojček ali pa par cigaret? Kdo bi vam pa druge stvari nakupaval in kuhal? Prinesla sem vam čaja, robidovega. Pravega

nisem mogla nikjer dobiti."

"Vrag vzemi tak čaj!" je zabavljala Olupek. "To je voda, to je krop, ne pa čaj, Barba! S temi pomijami naj se okrepim za delo do poldne? Janez Krstnik je v puščavi živel ob kobilicah in divjem medu, Barba! Jaz pa živim v Ljubljani, pa še tega nimam. Da bi bil to vsaj pravi čaj!"

"Gospod profesor! Včeraj sem letala vse popoldne ne vem že kod povsod, pa ga nisem dobila. Same kave pa tudi ne marate. Saj ne veste, kako težko je danes! Povsodi je treba čakati in večkrat človek ne dobi ničesar. Bog se usmili."

"Tako godete že celo leto. Ni tako hudo, ne! Na ulicah vidim še dosti debeluhov, Barba! Premalo si prizadevate. Ako ostanem še pri vas, me pobere jeti-ka. Prvi dan prihodnjega meseca se preselim. Žal mi je, da vam moram to reči, Barba!"

"Meni je prav, gospod! Saj dobim takoj drugega gospoda,

kuhala pa ne bom nikomur več!"

Gospodinja je užaljena odšla. Olupek pa je izpil "pomije" in mrmral: "Ni čuda, da sem tako suh! Potlej pa mu je prišlo na misel, da bi se šel tehatat.

Naptil se je k svojemu znancu Zabarju. Gospod Zabar, pet desetleten mladenič, je bil trgovec, rodoljub in flegmatik. Tega vrlega moža je naprosil suplent, naj mu pove objektivno resnico, koliko je ostalo njemu Olupku, žive teže.

Gospod Zabar je rad ustregel njegovi želji. Pokazalo se je, da je suplent Olupek izza prve italijanske ofenzive shujšal za dobršnih petnajst kilogramov.

"Petnajst kil!" je vzdihnil žalostno. "Petnajst kil! O večni bogovi, kje so moje rožice? Ako mi bo predla taka dalje, ostane od mene v kratkem le še obleka, kloubuk in čevlji!"

"Zdaj je malo takih, da jim ne bi bila obleka preširoka," ga je tolažil trgovec Zabar, ki je bil sam zmeraj sit. "Bo že bolje, bo že bolje. Potrpeti je treba!"

Suplent Olupek pa se je kratko zahvalil in prav slabe volje odjadral proti gimnaziji. Nadleževali so ga zgolj neprijetni občutki. Zdelo se mu je, da so ga nekam pomilovalno gledali oni, ki niso bili tako sestradani kakor on. Zdelo se mu je, da bere z njih škodoželjnih obrazov: "Se je vsega dosti, samo ti, osel, ne veš, kje se dobi! Po- brigati se je treba o pravem času. Človek mora biti spreten in navihan, ti si pa nerodna mev-ža!"

"Niti jutranje kave ne bom več imel," se je domislil. "Kdo je kriv tega in drugega pomanjkanja? Nihče drug nego Italijani! Ako bi bili ostali lepo pametni pa mirni, kako imenitno bi sedaj kupčevali z nami! In mi bi imeli zadosti riža, olja, salam, sira, pomoranč, limon, fig in še mäsrikaj dobrega. Da bi jih kuga napela!"

Ni ga veselil solnčni svit mladega jutra, ni ga mikalo sladko živkanje ljubljanskih vrabcev, niti radostno vpitje in življenje nadebudnih šolarjev. Vse se mu je dozdevalo zoperno, pustoglusno in v trpeči duši se mu je jela kuhati jeza.

Gospod Olupek je bil filozof, zfiren, skromen, potrpežljiv mo- drihan. Ali vsake kvatre enkrat ga je popadla strašna jeza! Take čase je pozabil vso modrost. V šoli ali doma se je moral zaradi ničeve malenkosti grozno ljutiti in je divjal kakar klasič- na furija.

S srdito nagubanim čelom in svetlimi očmi, kakor nevarni junak strahovito zabeljenega in previdno okisanega detektivskega romana, je stopil Olupek v hram učenosti, kjer je razlagal strmeči mladini sladke tajnosti latinske in grške slovnice. Na njegovem kislem obrazu, na jezo- no stisnjenih ustnih in hudournih pogledih je spoznal takoj tudi najbolj zabiti repetent, da na- nerava tiran, nekaj strašnega, nekaj barbarskega!

In res! Popadel ga je furor paedagogicus in Olupek je začel izpraševati! Klial je pa same rejene, debele žrtve predse.

Kakor krogle iz strojnice so se vsipala njegova zvita vprašanja. In obledeli so celo naj- močnejši junaki, ki se niso bali nobenega pretepa ali viteškega dvoboja med urami! Hlače so se tresle mladeničem in kolena so klenkala tudi junakinjam, zakaj neusmiljeno je divjal Olup- pek z bobnajočim in zapornim streljanjem.

Bil je strašen dan, dies irae. In preden je šolskega zvozna "stok in rig" označil konec me- sarskega klanja, je zabeležil O- lupek uspeh svoje divje ofenzi- ve s petnajstimi dvojkami. Za vsak izgubljeni kilogramček je pripečatil po eno."

Ali je bilo to lepo? Ali je bilo to klasično? Ali so tako de- lali slavni stari Grki in Rimlja- ni?

Ne, to ni bilo lepo, nikar še klasično. To je uvidel tudi O- lupek in jela ga je peči vest. Pekla ga je tudi še po kosilu. Urnih krač je odhitel v kavar- no, da bi si jo ohladil s sladole- dom.

Žalostno je čepel pri svoji mizici in melanholično gledal na svoje čevlje, ki so bili že precej pošvedrani. Pri sosednjih mizah in celo pri biljardih so govorili o aprovizaciji, o krompirju, o slanini in strastno preklinjali navijavce cen.

(Dalje prihodnjic)

Božić

je blizu. Najboljši, najkoristnejši in najpotrebnejši dar za vaše rojake v domovini, je denar. Le nekaj dolarjev iznese mnogo kron. Mi pošljemo vaš denar po najnižji borzni ceni ter ga izplačamo v starem kraju hitro in točno, kar vam z lastnoročnim podpisom prejemnika, lahko dokažemo.

NEMETH STATE BANK

Ivan Nemeth, predsednik

10 East 22nd Str. 1597 Second Ave., NEW YORK, N. Y.

PREMOŽENJE NAD \$400.000.00.

Vložite denar po **5%**

pri

Slovenskem Stavbinskem & Posojilnem Društvu

6313 ST. CLAIR AVENUE

Odperto tudi zvečer, razven ob sredah.

Platt Bros.

PRIREJA VELIKO RAZPRODAJO

KER IZSTOPI IZ NAŠE DOBRO POZNANE TRGOVINE EDEN NAŠIH BRATOV.

Vsem našim odjemalcem je dobro znano, da so PLATT BRATJE vedno prodajali najboljše blago po zelo nizkih cenah, in naša trgovina je imela vedno dovolj prometa brezvsakih razprodaj, toda sedaj, ko mo- ramo imeti skupaj \$15.000 v najkrajšem času, smo primorani napraviti to razprodajo in žrtvovali bomo našo \$35.000 vredno zalogo

MODNEGA BLAGA ZA MOŠKE IN ŽENSKE

po tako nizkih cenah, da se bo čudila in strmela vsa javnost v tej okolici. Prepričajte se!

Izrednosti je toliko, da jih ne moremo beležiti tukaj. Edino kar vas prosimo je, da pridete sem sami in se prepričate.

Platt Bros.

5816 St. Clair Ave.

NE POZABITE ČASA IN PROSTORA. PRIHRANITE SI DE- NAR OB TEJ PRILIKI.

KONTEST ZA PRIDOBIVANJE NOVIH NAROČNIKOV.

Ameriška Jugoslovanska Tiskovna Družba, ki izda- ja delavski dnevnik "ENAKOPRAVNOST" je sklenila prirediti velik kontest ali tekmo za pridobivanje novih naročnikov. Tekma bo trajala dva meseca, in sicer se prične 1. novembra 1920 ter se konča s 31. decembrom 1920. Te tekme se lahko vdeleži vsak naročnik našega lista. Kdor pa še ni naročnik in se želi vdeležiti iste, naj obenem s prijavo pošlje naročnino za celo leto. Skle- nilo se je pa tudi, da se bo vse one, ki se bodo v tekmi naj- bolj odlikovali poleg 25 provizije nagradilo še s posebni- mi darili. Nagrad je 8 in sicer so sledeče:

1. Zlata žepna ura.
2. Zlat prstan z napisom "Enakopravnost".
3. Zlata kravatna igla.
4. Cekin za \$5.00.
5. Fountain pero.
6. Dr. Kernov angleško-slovenski slovar.
7. Poezije Ivana Zormana.
8. Roman "V močvirju velemesta".

Prvo nagrado dobi oni, ki bo nabral največ novih naročnikov, in ostala darila se bodo razdelila po soraz- mernem številu pridobljenih naročnikov. Za tekmo se šteje samo nove naročnike.

Rojaki, prijavite se k tej tekmi, za katero boste ne le vrlo poplačani v obliki nagrade, temveč tudi z zave- stjo, da ste nekaj storili za delavsko podjetje, ki je edi- no te vrste med ameriški Slovenci. Agitacija za naš list ni težavna, kajti vsakdo ga pozna kot nevstrašnega branitelja delavskih pravic. Torej delavci, na dan, pri- dobite novih naročnikov in razširite naš list v vsako slovensko delavsko hišo v Ameriki.

Prijava za kontest se konča 30. novembra 1920. To- rej na delo!

— VABILO NA —

ZABAVNI VEČER

katerega priredi

dr. "Jugoslav Camp št. 293 W. O. W. dne 27. Novembra 1920

v prostorih Slovenskega Narodnega Doma

Začetek točno ob 7 uri zvečer.

Vse Slovence in Slovenke vabimo, da se vdeleže tega zabavnega večera in ne zamude zadnje prilike se pred nastopom Adventa še malo poveseliti. Skrbl- jeno bode za dobro postrežbo, tako da bodo lahko za- dovoljni lačni in žejni.

Pa tudi plesateljnim bode vstreženo, kajti igrala bodeta kar dva izvrstna godca vesele poskočnice, da bode vsakmur privzdigovalo pete in se bode moral ma- lo zavrtiti, pa naj si bode star ali mlad, Ne zamudite te prilike, ker potem bode treba čakati do predpusta.

K obilni vdeleži, vabi ODBOR.

— VELIKA —

PLESNA VESELICA

se vrši

V soboto, dne 27. novembra, 1920

v dvorani FRANKA JURCA 4444 W. 130. Street, WEST PARK, OHIO.

Stop 12. Puritas Spring Car.

Svira tamburaška godba.

Pričetek ob 7 uri zvečer.

Vstopnina za moške 50c za ženske 25c

CUNARD LINE

LADJA "CARONIA"

20.000 ton

Odplove dne 15. januarja

proti

TRSTU PREKO NAPLJA

Cena tretjemu razredu \$104.50

Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

V vašem mestu je naš lokalni zastopnik.

Pojdite k njemu.

Tel. Main 2063 O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

Dr. Cowdrick

2209 ONTARIO ST. CLEVELAND, O.

je zdravil bolnike že 34 let. Kadar ste bolni, za- kaj ne bi imeli jamčene postrežbe in zdravlila? Stare bolezni se zdravijo z krvnimi medicini vbrizganimi v kri. Od 10. dop. do 7. zvečer. Ob nedeljah do opoldne. Vsi stroji rabljeni.

Naznanilo!

Naznanja se rojakom, da je slovenski zdravnik

ALBERT IVNIK, D. C.

6408 St. Clair Ave.

opremil svoj urad z velikim modernim električnim stro- jem (X-Ray machine), ki mu bo služil za slikanje hrb- tenice, ter mu bo v pomoč pri iskanju vzroka bolezni. Ta priprava je v njegovem delu velikega pomena ter trpečemu ljudstvu v korist.

DELNIČARJEM S. N. DOMA.

Redna letna delničarska seja S. N. Doma se vrši dne 8. Decembra 1920, v lastni dvorani št. 3. PRICETEK TOČNO OB 8. URI ZVEČER.

Vsi pooblaščenici društev in delničarjev, ka- kor tudi posamezni delničarji so uljudno vabljeni, da se gotovo vdeleže te seje, ki bo važna za na- daljni razvoj S. N. Doma. Pridite vsi.

L. MEDVEŠEK, fin. tajnik.

Lokalne novice.

— Policijski načelnik Smith je sinoči izjavil, da bo v teku bodočih par tednov vsaki dan aretiranih radi kršitve prohibicije, gambanja ali nemoralnosti ali pa vseh treh reči skupaj najmanj 100 oseb.

Dejal je, da je sedaj pod policijskim opazovanjem najmanj 2000 lokalov, ki so osumljeni prodaje opojne pijače, igranja za denar ali pa nemoralnosti. Pogoni na bivše salone, kjer se sedaj prodaja mehke pijače, se nadaljujejo. Kot se izjavlja policijski načelnik in suhaški komisar Counts, so skoro vsi bivši saloni brez izjeme krivi prodaje opojnih pijač, ker s prodajo mehkih pijač bi jim sploh ne bilo mogoče izhajati, ker ne donajajo dovolj dobička. Včeraj je bil že v tretji aretirani gostilničar Steve Farkas, ki ima svoje prostore na 8627 Buckeye rd. Sodnik Sawicki je odredil, da izgubi dovoljenje za nadaljno poslovanje. V nekem hotelu na 1403 Superior ave. je policija prišla 16 moških, ki so obtoženi igranja a denar. Aretiranih je bilo tudi 24 oseb, ki so obtoženi nemoralnega postopanja.

— Kot vsako leto, tako je tu, di letos tekom dni pred Zahvalnim praznikom posebno veliko parov, ki se ženijo. Urad za izdajo ženitvenih dovoljenj v mestni hiši je bil včeraj tako zaposlen, da se mu je dodelilo posebno pomoč. Včeraj je prišlo po ženitvena dovoljenja 72 parov.

— Kampanja za takozvani "Community Chest" se je v Clevelandu zelo dobro obnesla. Podpisane je imelo biti \$4,500,000, ko se pričakuje, da bodo darovi presegali to svoto, ko bodo vse kontribucije vštete.

— Mestna naredba za vsiljenje prohibicije, katero je sestavil odbornik Sulzmann, in o kateri se je mislilo, da bo sprejeta na sinočni seji mestne zbornice, je položena na stran vsaj do prihodnjega pondeljka.

Namen te naredbe je bil, da bi imelo mesto pravico vse denarne kazni za kršitev prohibicije, spraviti v svojo lastno blagajno, medtem ko gre sedaj v zvezo in državno mošnjo. Zadevo se je odložilo, ko je mestni pravnik W. B. Woods poročal, da je ohajsko mesto East Liverpool nameravalo sprejeti slično naredbo, da pa je ohajsko najvišje sodišče odločilo, da je protustavna. Tudi naredba glede odstranitve nastavkov in ograj pri oknih gostiln po nekem čudnem naključju ni prišla pred zbornico. Pravijo, da se je nekje "izgubila", da pa se jo bo do prihodnjega pondeljka že našlo. Sinoči je bil torej zelo žalosten večer za suhaške entuzijaste, katerih se je zbralo kakih 100 v mestni zbornici, da prisostvujejo debatam glede Sulzmannove in pa županove predloge za odstranitev ograj pri oknih. Bili so očitno razočarani.

— Društvo "Jugoslav Camp" št. 293 W. of W. priredi v soboto 27. novembra zabaven večer, kateri bo nudil dovolj za vsakega, ki se ga bo hotel poslužiti. Zabava se bo vršila v S. N. Domu in preskrbljeno bo tudi za one, ki se radi malo zavrtje. Torej ne pozabite!

— Posebni komitej cleveland-ske delavske federacije se je včeraj sestel na seji, na kateri se je razmotrivalo načrte za boj proti kapitalističnim nakanam, katerih namen je uničiti unijsko delavstvo. Tajnik Owens je dejal, da se bo najbrže organiziralo posebne govorniške odboje, ki bodo skrbeli, da se bodo obdrževala predavanja pred raznimi organizacijami in cerkvenimi forumi. Izdalo se bo najbrže tudi pamflete, v katerih se bo pojasnjevalo stališče delavstva z ozirom na gonjo, ki jo vprizarjajo organizirani kapitalisti proti organiziranim delavcem. V Clevelandu so delodajal-

ci tudi organizirali svojo organizacijo, ki je ponana pod imenom "American Plan Association". Ti hinavci seveda pravi, da niso proti temu, da se unijsko delavstvo, temveč samo za to, da tovarne, ki so dosedaj priznavale unijo, lahko uposljujejo unijske ali pa neunijske delavce. Vsakemu je seveda znano, da ako bi k temu pristali organizirani delavci, bo to ne značilo nič manj kot smrt unionizma.

— Ko je Henry Berman v pondeljek zgodaj zjutraj zastal neki ropot v svojem stanovanju, je posegel po revolverju ter ustrelil. Ropar se je vstrašil te zbežal. Isti zlikovec je oropal stanovanje Jak. Schmidta v isti hiši za \$30. — Walter Bender, star 22 let, stanujoč na 2043 E. 55. St. je bil pripeljan v bolnišnico v pondeljek z rano v roki. Napadli in oropali so ga trije banditje. — Štirje oboženi možje so stopili v restavrant na 617 W. Superior in prisilili klerka, da jim je izročil \$50. Policija je aretirala par osumljencev. — Roparji, ki so obiskali grocerijo Frank Dlauhyja so odnesli varnostno blagajno s \$440 gotovine, dva \$50 Liberty bonda, en dijamanten prstan in tri ure. — Dva črna stana napadla Hymana Marshma, 3742 Woodland ave. ter ga olajšala za \$7. — William Leidutal doma iz Euclid, O. je bil napaden in oropan za \$55. — Banditi so oropali restavrant Maksa Kaplina na 8445 Broadway ave. za \$92. — Iz avtomobila, ki je stal pred domom Keneth Sheet na 1189 Virginia ave. je bil ukraden kovček, v katerem se je nahajalo za \$350 zlatnine.

— Dr. Loška Dolina opozarja vse svoje prijatelje in rojake in rojakinje sploh, na zabavni večer, ki ga priredi večer pred Zahvalnim praznikom, t. j. 24. novembra v Grdinovi dvorani.

— V četrtek, 25. novembra se praznuje Zahvalni dan, zato tudi naš list na ta dan ne bo izšel.

— V nedeljo je umrl v mestni bolnišnici policist Viljem Svoboda, katerega je 4. novembra zadela neki tovorni avtomobil, ko je bil v službi na Jennings rd. V Lakeside bolnišnici je umrla 51letna Emma Marrell, katera je dobila nevarne poškodbe, ko jo je 13. novembra zadela neki avtomobil.

6000 MOŽ ZA ARMADO.

Danes je bil razposlan nalog na vse rekrutovne postaje v Združenih Državah za vnovačenje 6,088 mož za drugo divizijo, ki je nastanjena v Camp Davis, Texas. Ta divizija bo rekrutirana do popolne sile vsled brzozavnega povelja Major generala P. C. Harris-a, generalnega adjutanta vojske. Potrebuje se 2,623 mož za infanterijo, 1,263 za poljsko artilerijo, 342 za inženirje in 536 za zdravniški regiment. Ti vojaki morajo biti vnovačeni pred 10. decembrom, in War Department je odločil da 2. divizija ima prednost vnovačenja pred drugimi organizacijami.

Do dopolnitve popolne sile bodo vsi možje, vnovačeni za splošno službo, poslani v Camp Davis, ako so bili vnovačeni za vojaške stroke, zastopane v drugi diviziji.

Razne vojaške šole bodo podvojene glede obsega, da morejo vzadostiti pričakovanemu navelu rekrutov. V Camp Travis podučujejo vse stroke: mizarstvo, risanje, tesarstvo, pleskarstvo, teamfitting, kleparstvo, električna dela in tiskarstvo. Tam se tudi nahaja v rezervaciji prvovrstna poljedeljska šola in farne 400 akrov s čredo živine. Iz poročila vojnega departementa posnemamo:

"Sole za splošno naobrazbo delujejo z isto točnostjo kakor meščanske šole v Dallas. Paznja dijakov za njihovo delo je občudovanja vredna. Tu je več razredov in polagajo se pogosti

izpiti, tako da so mladeniči namaknjeni v višjo vrsto, čim njihova sposobnost to dovoli. Učitelji so izkušeni civilisti, ki dobivajo primerne plače. Veliko število njih so ženske, ki so tudi jako navdušene za svoje delo.

"Da so drugo divizijo izmed drugih izbrali za skrajno dopolnitev, je pripisati dejstvu, da nudi Camp Travis izborne olajšave za vezbanje tekom vsega leta, da je to taborišče stalnega značaja in da je tamošnja okolica izjemno ugodna za vojaško garnizijo. San Antonio je sedaj eden imed prvih zimskih resortov v Združenih Državah; trava je zelena ter rže cveto skozi vse leto in mráz in led sta nepoznana.

VLADNI ZAKON O "REDU IN RADU".

Belgrad, 22. — Na seji ministrskega sveta je bil sprejet predlog ministra za notranje stvari dr. Draškovića glede uredbe o spoštovanju države in reda in dela v njej. Ta predlog se bo predložil v rešitev parlamentu, ako bo sprejet predlog zakona o uredbah. Po tem predlogu ministra bodo državna oblastva smela prejeljati rodbine hajdukov in dezertarjev; ustanovile se bodo posebne straže, patrole in tiralci. Ministrski svet bo odredil okrožja, v katerih se bodo smele gorenje odredbe vršiti. Vsi oni, ki bodo sodelovali pri takih pogonih in bi bili pri tem ranjeni, bodo uživali invalidska podporo. Z uredbo proti draginji se državna oblastva pooblaščuje, da smejo krivce obsoditi na zaporno kazen do petih let, jim razprodati imetje in prepovedati poslovanje. Razen tega jih bodo smela kaznovati tudi z denarnimi globami do vrednosti vsega krivčevega premoženja.

V borbi proti korupciji in sadožalju od strani državnih službe od strani

državnih uradnikov se bo ustanovilo disciplinarno sodišče, ki bo sodilo po "svobodnem" predurku. Uradniki, ki imajo nad deset let službe, se bodo smeli odpustiti s penzijo brez doklad. Vsaka propaganda ustna in pisna "za rušitev" današnjega reda v državi in družbi se bo kaznovala z zaporom do dveh let, tiskarne pa se bodo zatvorile in združevanja prepovedala. Prepovedane bodo tiskovine, s katerimi bi se poizkušala slabiti vojaška disciplina. Hujskanje enega plemena proti drugemu ter žalitve in postavljanje enega plemena na drugo, ter vsako poniževanje in provociranje se bo kaznovalo z zaporom do enega leta. Ne bode se smelo začeti niti lokalne, niti splošne štake, ako bi se prej ne poizkušalo priti do sporazuma potom ministrstva za socialno politiko. Obrati za razsvetljevanje, v odvodu in v pekarnah se ne smejo ustaviti, ako se 15 dni prej ne predlože pismeni predlogi ministrstvu za socialno politiko.

KROR ZNA, PA ZNA.

Lexington, Ky., 22. nov. — V malem mestu Paris, Ky. je iznajden nov način alarmiranja v slučaju, da vdere v vašo hišo kak nepovabljen gost, in njegova uspešnost je že dokazana. Zgodilo se je takole. Neki prebivalec Pariza (ne onega na Francoskem) ima precej obsežno klet, ki je dobro založena s potrebnimi za "suhe" čase. To mu je povzročalo velikanske skrbi in cele noči ni mogel spati. Že parkrat so žejni tatovi skušali vdreti v klet in odnesti dragoceno kapljico. Tedaj se je v njegovih možganih porodila velika ideja. V klet je postavil gramofon, ga navil, nastavlil šivanko na ploščo, pa je še napeljal od gramofona na posteljo dolgo nit. Na plošči, ki jo je dal na gramofon, se je nahajala

rekordirana neka pridiga proti tavnini. Ko je pred par večeri zaslišal v kleti ropot, je potegnil za nit, nato pa se je z revolverjem v roki podal v klet. Tam je našel v kotu kleti čepečega tatu, ki je ves tresoč poslušal misteriozni glas iz gramofona, ki ga je svaril pred posledicami, čí čakajo tatove. Še predno se je žejni tat mogel otrestiti strahu, je bil že v rokah policije.

— IZ BANNOCKA, O. — Tu vam pošiljam \$4.50 za celoletno naročnino za list, Delamo tukaj vsaki dan zraven nedelj in praznikov. Zasluzi se pa kakor je delavec in prostor kakor povsod. Ako vas veseli, pridite na krvave klobase na "čiken" dan in tudi new-yorske kapljice imamo dovolj. — Anton Vehar.

ZEMLJEVID.

Cigava Indija? Komu Bagdad? Kdo strelja naj, obeša v Teherani? Kdo nadzoruj moritve po Balkani? Kam z zlatim ključem carigraskih vrat?

Razpregel zemljevid je diplomat tovore nosijo vsi oceani, zaklade si grmadijo pristani — komu zemlje in morja blagodat?

In jaz razgrnem pred seboj papirje: glej — rodna zemlja, naša draga prst! Ko drugi grabijo vse dalje, širje, boš rod, ki bivaš tod, boš v duši čvrst? O kaj bo z vami, vi mejniki štrije Celover, Maribor, Gorica, Trst?!

Oton Zupančič.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Tiskovna Družba

THE American-Jugoslav Ptg. & Pub. Company.

6418 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo. Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj. Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

Tiskarna Tiskovine Dnevnik Tudi Vi

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551 6418 ST. CLAIR AVENUE.

MALI OGLASI

TRI VRSTNA HARMONIKA—malo rabljena in v jako dobrem stanju, se prodaja; Lubasov izdelak. Poizve se pri Veno Frank, 1419 E. 51st St. (278)

BODITE PAMETNI in kupite AR—BU MAZILU za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni. THE AR—BU LABORATORIES CO. 14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

Za boleznin in bolečine PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

PRODAJAMO HIŠE - LOTE in FARME ISTOTAKO ZAMENJAMO FARME ZA POSESTVA V MESTU.

Za pošteno potroščbo se vedno obrnite na D. STAKICH & J. KRALL 15813 WATERLOO RD.

Znižanje! Znižanje!

Vprizorili smo veliko znižanje cen na vsemu zimskemu in jesenskemu blagu: na vrhnjih oblekah za fante in dekleta, na spodnjem perilu za celo družino — površnih ženskih oblekah za hišna dela, itd. Istotako so znižane cene obuv za celo družino.

VELIKA ZALOGA GALOŠEV

JOHN DEBELJAK 580 E. 152nd St.

Ali trpite na slabem vidu, očesnih boleznih, glavobolu, nervoznosti ali na kateri izmed mnogih boleznin, ki jih povzročijo slabe oči?

Več sto ljudi, katere sem jaz ozdravil z mojo metodo, ne trpi več na teh boleznih. Ako ste poskusili že vse specialiste in vas še vedno boli glava, oči, itd., ne obupajte, seznanite se z mojo metodo, ki se vam, pojasni brezplačno.

Dr. L. STARCE OPHTHALMOLOGIST 6127 St. Clair Ave. Cleveland, O. Uradne ure: 10-12; 2-4; 6-8; ob nedeljah in sredah 10-12.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm. Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, O.

Pohištvo in druga domača oprava, katero ne rabite in vam je v napotju, je vredna denarja. Malj oglas, za par centov v našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali.

TRI SOBE SE ODDAJO V NAJEM ZA MALO DRUŽINO. — Vprašajte na 1150 Norwood Rd. 277

ZENITBENA PONUDBA. Udovec, star 36 let se želi seznaniti s Slovenko najsišo dekletom ali vdovo z dvema otrokoma, v starosti od 25 do 36 let. Jaz imam dva fanta, vse pohištvo in sem silno dobrega srca. Imam tudi nekaj denarja. Pisma naj se pošiljajo na A. O. Box 291 Russellton, Pa. Allegheny Co. 276-78

THE W—K DRUG CO. St. Clair, vogal Addison Rd. Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

MI izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno. JOHN KOMIN, Lekarnar.

PRIPOROČILO. Cenjenim rojakom, Slovenskim in drugim gospodinjam priporočamo našo veliko zalogo grocerijskega blaga. Mila vsake vrste, po najnižjih cenah. Prepričajte se samoter pridite v našo trgovino. LUDVIG MANDEL 1425 E. 55th St.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu Frank Zakrajšek POGREBNIK IN EMBALMER 1105 Norwood Rd. Tel. Princeton 1785—W. Rosedale 4893

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU. NE POZABITE! Kadar rabite dobro bričev, škarje, jermen ali kaj druge brivne ali rezilne oprave, pridite v mojo trgovino, ker jaz kot bivši brivce poznam dobro te predmete. Vse blago pri nas kupljeno, popravljeno ali brušeno, jamčimo. John Tomazič 670 E. 152nd St. Collinwood.

RAZVLJE MOČNE IN STALNE ŽIVCE. BOGATO, KUDEČO KRI. ŽIVAHNE MOŠKE IN ŽENSKO.

Vsak organ in vsaka funkcija telesa, se zanaša na močno živčno silo za zdravo življenje in delo. Nuga-Tone je borat fosforus za živce in želzezo v krvi. Sestoji iz osem vrtilnih zdravilnih medicinov, najbolj priporočanih od znamenitih zdravnikov.

Zelodčne nadloge, neprebava, slabba prebava, zabanasnost, bolan glavobol, jetrne nadloge, blin v želodcu in drobovju, kislina v želodcu, smrilljivo dihanje, bel jezik, davilivi žolč, dviganje zavžite jedi, nekoč obutok, bolezzen v želodcu, in druge zgrabljive bolezine so hitro odpravljene z uporabo čudežnega zdravila Nuga-Tone. Da vam dober tek, povečalo bo vašo težo in snali boste dobro in se počutili kot nova oseba. Nuga-Tone krepi, goji in ojačuje vse naizglavne organe. Gradi močne, utriene in korjenjaške moške in zdrave in krasne ženske. Na tisoče ljudi jemlje in hvali Nuga-Tone. Izrežite to naznanilo in ga vzemite v lekarno, dobiteno steklenico Nuga-Tone in ako niste popolnoma zadovoljni vrnite ostalo in vrnien vam bo denar. Ako ne morete dobiti zdravila pri vašem lekarnarju, nam pošljite \$1.00 in dobili boste zdravilo za cel mesec naprej plačano poštino.

Drugi: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 529 So. Dearborn St. Chicago, Ill. Guaranteed. Retail price \$1.00.

Nuga-Tone